

Svetový deň Sclerosis multiplex

29.máj 2022

„Skleróza multiplex (SM) je nevyliciteľné ochorenie, pri ktorom imunitný systém ničí tkanivo v mozgu a mieche.“
Rovnako ako v prípade iného nevysvetliteľného neurologického ochorenia, Skleróza multiplex sa môže prejavovať rôznymi spôsobmi, s rôznymi príznakmi a rôznymi procesmi vývoja. Niektorí s diagnostikovaným ochorením má pred sebou mnoho rokov bezbolestných symptómov, niektorí dokonca nemusia používať ani invalidný vozík, a v prípade ďalších to môže vyzerať úplne inak.

AJ KEĎ NEPOZNÁME PRÍČINU SKLERÓZY MULTIPLEX, USKUTOČNENÝ VÝSKUM UMOŽNIL VEDCOM DEFINOVAŤ NIEKOĽKO FAKTOROV, KTORÉ MÔŽU OVPLYVNIŤ VZNIK TEJTO CHOROBY

Faktory životného prostredia: Jedným z najzvláštnejších faktorov je geografický faktor. Vieme, že SM postihuje oveľa viac ľudí, ktorí žijú vo väčšej vzdialenosti od rovníka. Výskum naznačuje, že nedostatok vitamínu D zohráva dôležitú úlohu pri vzniku SM, spolu s množstvom slnečného svetla počas roka. Existuje množstvo dôkazov, ktoré naznačujú, že fajčenie tiež zohráva úlohu pri vzniku SM a že by mohlo byť nezávislým rizikovým faktorom.

Imunologické faktory: Vieme, že pri SM dochádza k poškodeniu myelínového obalu okolo nervových vlákien v centrálnej nervovej sústave.

Genetické faktory: Skleróza multiplex nie je dedičná, aj keď môžu niektoré genetické variácie zvýšiť riziko diagnostikovania SM. Ak ste prvostupňovým príbuzným človeka trpiaceho SM, riziko, že sa choroba prejaví aj u vás, je vyššie. Našťastie sú dnes dostupné nové techniky identifikovania génov, ktoré dokážu priniesť odpovede na otázky o úlohe génov v SM.

Spracoval: Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu, RÚVZ
so sídlom v Starej Ľubovni, Obrancov mieru 1, 064 01 Stará
Ľubovňa, tel. 052/42 80 106, www.vzsl.sk.

Zdroj: <https://www.medimerck.sk/sk/home/SM/about-SM.html>;
<https://blog.stannah.sk/zdravie/svetovy-den-sklerozy-multiplex/>

Prvé príznaky SM sa väčšinou objavujú u mladých ľudí vo veku medzi **20. - 40. rokom**, ženy sú postihnuté približne **2-3 krát častejšie ako muži**. Začiatok v detstve a po päťdesiatom roku života je menej typický, nie však ojedinelý.

EXISTUJÚ PRÍZNAKY, KTORÉ SÚ VIAC TYPICKÉ PRE SM AKO PRE INÉ OCHORENIA

- Zápal očného nervu.
- Poruchy citlivosti.
- Pohybové problémy.
- Postihnutie hlavových nervov, alebo prebiehajúcich nervových dráh.
- Poruchy rovnováhy, neistá chôdza, neprimeraný odhad pohybov.
- Poruchy močenia.
- Únava.
- Zmeny správania a pamäti.

SM je stále nevyliciteľná, avšak súčasné lieky dokážu prejavy a priebeh SM potlačiť, či dokonca zastaviť.
V optimálnom prípade tak pacient môže byť aj desaťročia bez príznakov.

Liečba by mala byť **komplexná** a nezahŕňa len podávanie nákladných liekov. Je nutné, aby sa každý pacient sám aktívne zapojil a naučil sa so SM žiť. Podpornou a neoddeliteľnou súčasťou liečby SM je **fyzioterapia, psychoterapia alebo podpora patientskych združení**. Vďaka správne vedenej fyzioterapii a cvičeniu možno zmierniť rad príznakov Sclerosis multiplex.